

4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναλυθεί το περιεχόμενο, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής και οι παρεμβάσεις του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Ειδικότερα θα παρουσιαστεί:

- το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του,
- τα υποπρογράμματα στα οποία χωρίζεται ανάλογα με τους υποτομείς του αγροτικού τομέα
- οι αναπτυξιακοί στόχοι που τίθενται και
- οι δράσεις / παρεμβάσεις που περιλαμβάνει

4.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης, είναι το σύνολο της χώρας. Στην παρούσα μελέτη θα αναλυθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις που πρόκειται να προκύψουν από την εφαρμογή των δράσεων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης τόσο τοπικά, όσο και στην επικράτεια.

4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΜΕΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΤΠΑ) ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΥΠΑΑΤ)

Το Τομεακό Πρόγραμμα διαιρείται σε 2 βασικά υποπρογράμματα που αφορούν σε δύο εξειδικευμένους υποτομείς του αγροτικού τομέα:

- α) στη διαχείριση των αρδευτικών υδάτων,
- β) στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας μέσω του εκσυγχρονισμού εργαστηρίων και ελεγκτικών/πειραματικών δομών, την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας καθώς και τη μέριμνα για την προώθηση ΠΟΠ και ΠΓΕ προϊόντων.

4.3.1 Ειδικό Αναπτυξιακό στόχο του Τομέα

Το ΤΠΑ θα υλοποιηθεί μέσα από τρεις (3) Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους (ΕΑΣ)

- ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και πόρων
- ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
- ΕΑΣ 3: Αναβάθμιση υποδομών - Αξία στην ακίνητη περιουσία

4.3.2 Άξονες Προτεραιότητας

Οι Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι του Τομέα αναλύονται στις ακόλουθες αναπτυξιακές προτεραιότητες (ΑΠ) (όπως αυτές προκύπτουν από το ΕΠΑ 2021 – 2025)

- ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ
 - ΑΠ1 : Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
 - ΑΠ2: Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση
 - ΑΠ3: Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
 - ΑΠ4: Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα
- ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
 - ΑΠ5: Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων
 - ΑΠ6: Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων
 - ΑΠ7: Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)
 - ΑΠ8: Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)
- ΕΑΣ 3: Αναβάθμιση υποδομών- Αξία στην ακίνητη περιουσία
 - ΑΠ9: Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
 - ΑΠ10: Ενεργειακή απόδοση

4.3.3 Αντιστοίχιση με Αναπτυξιακούς Στόχους και Ειδικούς Στόχους ΕΠΑ

Ακολουθεί η Αντιστοίχιση με Αναπτυξιακούς Στόχους και τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ

4.3.3.1 Αναπτυξιακός στόχος: Έξυπνη ανάπτυξη

Οι αλματώδης τεχνολογικές εξελίξεις έχουν άμεση επίδραση τόσο στα παραγωγικά πρότυπα των αγροτικών προϊόντων όσο και στις υποστηρικτικές σε αυτά υπηρεσίες. Για να ενισχυθεί λοιπόν η ανταγωνιστικότητα της αγροτικής οικονομίας, απαιτείται η ενεργή συμμετοχή του τομέα στα νέα δεδομένα της έρευνας και τεχνολογίας.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όντας επιφορτισμένο:

- με την ευθύνη της εξασφάλισης της μέγιστης δυνατής ασφάλειας τόσο των παραγόμενων όσο και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα καθώς και
 - με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή
- στοχεύει στην υιοθέτηση και εξάπλωση των νέων τεχνολογιών που είναι απαραίτητες, αυξάνοντας σημαντικά την αποτελεσματικότητα και εγκυρότητα του έργου που παράγει.

Ειδική μέριμνα θα δοθεί:

- α) στην αντιμετώπιση αναγκών που σχετίζονται με τη διάθεση και συνέργεια υπηρεσιών, όπως αναβάθμιση εγκαταστάσεων και εργαστηριακού/πειραματικού εξοπλισμού, απαραίτητων για τη διαχείριση της εργαστηριακής επιβεβαίωσης περιστατικών επιζωοτιών και κρουσμάτων ζωνοσογόνων παραγόντων ιδιαίτερης σημασίας για τη δημόσια υγεία, αναλύσεων σε επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας ιδιαίτερης σημασίας για τη φυτική παραγωγή, τη διενέργεια ελέγχων σε εγχώριο πολλαπλασιαστικό υλικό.
- β) ανάπτυξη μιας σύγχρονης δημόσιας υποδομής, που λειτουργώντας ως πρότυπο διαγνωστικής τεχνολογίας και εφαρμογής πρότυπων βιοασφάλειας, η οποία θα αποτελέσει εστία συσσώρευσης και διάχυσης εμπειρίας και γνώσης σε λοιπούς φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται διαχειριζόμενοι βιολογικούς παράγοντες υψηλής επικινδυνότητας.
- γ) στην ταυτόχρονη ανάπτυξη μιας σύγχρονης δημόσιας εργαστηριακής υποδομής, η οποία θα διαθέτει την επιχειρησιακή και εργαστηριακή ετοιμότητα για να αποτελέσει κέντρο ανίχνευσης και προσδιορισμού αναδυόμενων κινδύνων και δολίων πρακτικών.
- δ) στη ψηφιοποίηση πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και τη διασύνδεσή τους με σχετικές βάσεις παρακολούθησης των εν λόγω έργων.

ε) στην ανάπτυξη αξιόπιστων ψηφιακών εφαρμογών μέσω των οποίων θα επιτρέπεται η καταγραφή και διαφάνεια της αγροδιατροφικής αλυσίδας.

στην ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας που θα διαχειρίζεται το σύνολο των χωρικών, αγρονομικών, ποιοτικών και φαινοτυπικών χαρακτηριστικών του γηγενούς φυτικού υλικού.

4.3.3.2 Αναπτυξιακός στόχος: Πράσινη ανάπτυξη

Η προσέγγιση του αναπτυξιακού στόχου «πράσινη ανάπτυξη» μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος και την αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής αποτελούν μια σημαντική πρόκληση για τη χώρα. Πρόκληση η οποία για να αντιμετωπιστεί απαιτεί παρεμβάσεις σε πολλαπλά πεδία και με πολλαπλές προεκτάσεις.

Το παρόν Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης συνεισφέρει στην αντιμετώπιση της συγκεκριμένης πρόσκλησης ενισχύοντας τις προσπάθειες:

- α) για τον περιορισμό των απωλειών αρδευτικού νερού, τη βελτίωση της κατάστασης, ποσοτικής και ποιοτικής, των υπόγειων υδατικών αποθεμάτων και την εξοικονόμηση υδατικών πόρων
- β) για την ορθολογικότερη χρήση εισροών κατά την παραγωγική διαδικασία (όπως προϊόντα λίπανσης) με άμεσο αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής, την αύξηση του γεωργικού εισοδήματος και έμμεσα την προστασία του περιβάλλοντος.
- γ) για την ενίσχυση των συνθηκών εργαστηριακής δραστηριότητας σε περιβάλλοντα υψηλών προτύπων βιοασφάλειας, που αποτρέπουν την ηθελημένη ή ακούσια διαφυγή βιοκινδύνων (προστασία κοινότητας, κτηνοτροφικής παραγωγής και άγριας πανίδας).
- δ) για την προστασία περιβάλλοντος με την χρήση φιλικών καλλιεργητικών τεχνικών, την προστασία του φυτικού υλικού από εχθρούς και ασθένειες που αναπτύχθηκαν λόγω κλιματικής αλλαγής, την ελαχιστοποίηση του αποτυπώματος του CO₂.
- ε) για την επιλογή κατάλληλων πιστοποιημένων ποικιλιών προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες του μικροκλίματος που αναπτύσσεται σε κάθε περιοχή.
- στ) για την ενίσχυση των συνθηκών εργαστηριακής δραστηριότητας που εξασφαλίζουν την έγκαιρη διάγνωση και συνεπώς λήψη μέτρων για την εξάλειψη επιβλαβών οργανισμών που απειλούν το φυτικό κεφάλαιο και την βιοποικιλότητα.

4.3.3.3 Αναπτυξιακός στόχος: Κοινωνική ανάπτυξη

Η κοινωνική ανάπτυξη αφορά στη βελτίωση της ευημερίας κάθε ατόμου στην κοινωνία, ώστε να μπορέσει να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του. Η επιτυχία της κοινωνίας συνδέεται με την ευημερία κάθε πολίτη.

Η συνεισφορά του ΤΠΑ στην προσέγγιση του αναπτυξιακού στόχου «κοινωνική ανάπτυξη» είναι κυρίως έμμεση και πραγματοποιείται μέσω των ειδικών στόχων της κοινωνικής συνοχής και της εκπαίδευσης. Οι δράσεις του προγράμματος στοχεύουν στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών με τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό των τοπικών υποδομών και στην εκπαίδευσης - κατάρτισης των εργαζομένων του αγροτικού χώρου, συμβάλλοντας:

- α) στη διαμόρφωση ευνοϊκότερων συνθηκών που επιτρέπουν τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο
- β) στην αντιμετώπιση αναγκών που σχετίζονται με τη διάθεση υπηρεσιών, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, ιδιαίτερης σημασίας τόσο για τη διατήρηση και προστασία του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου των αγροτικών περιοχών και κατ' επέκταση της ευημερίας των κατοίκων τους όσο και ευρύτερα για τη δημόσια υγεία
- γ) στην τεχνολογική πρόοδο η οποία σε συνδυασμό με τη βελτίωση της κατανομής των συντελεστών παραγωγής λειτουργεί ως βασική προϋπόθεση για τη στήριξη του εισοδήματος των απασχολούμενων στη γεωργία.

4.3.3.4 Αναπτυξιακός στόχος: Ανάπτυξη υποδομών

Οι στρατηγικοί στόχοι που αφορούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των πόρων του ΥΠΑΑΤ, την αναβάθμιση των υποδομών και την αξιοποίηση της ακίνητης του περιουσίας ενσωματώθηκαν στον Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο «Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και πόρων» (ΕΑΣ 1).

Ο ρόλος των υποδομών στην οικονομική ανάπτυξη του αγροτικού χώρου είναι καταλυτικός. Για τον λόγο αυτό η ανάπτυξη των υποδομών, η συντήρηση, ο εκσυγχρονισμός και η ολοκλήρωση όλων των υποδομών που είναι σε εξέλιξη ορίζονται ως βασική προτεραιότητα του συγκεκριμένου Τομεακού. Στο πλαίσιο του στόχου αυτού ενισχύονται :

- α) ο εκσυγχρονισμός υφιστάμενων εγχειοβελτιωτικών έργων
- β) η ανάπτυξη εργαστηριακών και πειραματικών υποδομών
- γ) η δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής.

4.3.3.5 Αναπτυξιακός στόχος: Εξωστρέφεια

Η προσέγγιση του αναπτυξιακού στόχου «Εξωστρέφεια» και ειδικότερα του στόχου «αγροδιατροφικός τομέας» αποτελεί επίσης ένα πεδίο στο οποίο το ΤΠΑ συνεισφέρει με δράσεις που αφορούν :

- α) στη μετάβαση σε τεχνολογίες που περιορίζουν τη σπατάλη στη χρήση των παραγωγικών πόρων (όπως διαχείριση αρδευτικών υδάτων και λίπανση). Ειδικά όσον αφορά στον αγροδιατροφικό τομέα, δεδομένης και της ανάγκης προσαρμογής στις επιπτώσεις της

κλιματικής αλλαγής, ως εμβληματικές παρεμβάσεις αναδεικνύονται αυτές που αφορούν στη βελτίωση της άρδευσης, με μετάβαση σε τεχνολογίες που περιορίζουν τη σπατάλη στη χρήση των υδατικών πόρων.

- β) στην αποδοτικότερη διαχείριση της κατάστασης της υγείας του ζωικού κεφαλαίου και τη συνακόλουθη διαμόρφωση συνθηκών άρσης των εμπορικών φραγμών που, σε κάθε περίπτωση, σηματοδοτεί για μια χώρα το υποβαθμισμένο υγειονομικό καθεστώς της, αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για τη δυνατότητα διακίνησης των παραγόμενων αγαθών, ενδοενωσιακά ή/και σε τρίτες χώρες.
- γ) στη διατήρηση και εξασφάλιση του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση εξαγωγών και το άνοιγμα αγορών για την προώθηση προϊόντων φυτικής παραγωγής (όπως ακτινίδιο σε Κίνα και Αργεντινή).

Σκοπός των δράσεων αυτών είναι η περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και η διαφοροποίηση των ελληνικών προϊόντων απέναντι στον ανταγωνισμό, προτάσσοντας ποιοτικά και τοπικά χαρακτηριστικά που αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία δομείται το πλαίσιο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα, εφόσον δομικά ζητήματα όπως ο εξαιρετικά μικρός αγροτικός κλήρος περιορίζει την κλίμακα παραγωγής, τη χρήση τεχνολογίας και την αύξηση παραγωγικότητας στον πρωτογενή τομέα.

4.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

4.4.1 Συσχέτιση με προτεραιότητες ΕΠΑ - Περιγραφή κατηγοριών έργων και δράσεων

Οι Ειδικό Αναπτυξιακοί Στόχοι του ΤΠΑ του ΥΠΑΑΤ εξυπηρετούνται μέσω δέκα (10) Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ), πλέον του άξονα της τεχνικής βοήθειας. Οι εν λόγω ΑΠ παρουσιάζονται σε αντιστοίχιση με τους αναπτυξιακούς στόχους του ΕΠΑ, τις κατηγορίες δράσεων που περιλαμβάνουν, την τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματοδότησης, των δεικτών εκροών ανά δράση και τους δυνητικούς δικαιούχους των δράσεων αυτών.

Πίνακας 4-1: Άξονας Προτεραιότητας 1 - Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ1 : Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Έξυπνη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 1 : Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ1 : Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
Κατηγορίες δράσεων	Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	Η διενέργεια των επίσημων ελέγχων δειγματοληψίας και ανάλυσης, που αποσκοπούν στην εξακρίβωση της σωστής εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης για τα τρόφιμα, πρέπει να διασφαλίζει την αξιοπιστία και τη συνέπεια των επίσημων ελέγχων μέσω της χρήσης μεθόδων εργαστηριακών αναλύσεων, δοκιμών και των διαγνώσεων οι οποίες πληρούν τα επιστημονικά πρότυπα, ικανοποιούν τις ειδικές ανάγκες ανάλυσης, δοκιμών και διάγνωσης και παρέχουν σωστά και αξιόπιστα αποτελέσματα
Καθεστώς ενίσχυσης	Η υλοποίηση σχετικών υποδομών αποτελεί 100% δημόσια δαπάνη.
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκρών	101: Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται (αριθμός)
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ■ Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ)

Πίνακας 4-2: Άξονας Προτεραιότητας 2 - Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ2: Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Έξυπνη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ
Κατηγορίες δράσεων	Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	Επιτακτική ανάγκη για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ώστε να αντιμετωπίσουν οι αναπτυξιακές ανάγκες που προέρχονται από τις τεχνολογικές εξελίξεις
Καθεστώς ενίσχυσης	Δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκρών	7903:Αριθμός ψηφιακών υπηρεσιών που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται (αριθμός) 00301 Πλήθος ΤΠΕ εφαρμογών που αναπτύσσονται (αριθμός)

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ2: Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων ■ Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης ■ Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Αγροτικών Υποδομών

Πίνακας 4-3: Άξονας Προτεραιότητας 3 - Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ3: Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Έξυπνη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ
Κατηγορίες δράσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ■ Οι απαιτήσεις των καταναλωτών για ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα και η ανάγκη τήρησης της νομοθεσίας καθιστούν επιτακτική την ανάγκη υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου συστήματος ιχνηλασιμότητας που να πιστοποιεί και να διασφαλίζει την πορεία του κρέατος από τον παραγωγό στον καταναλωτή. ■ Η ανάπτυξη ενός αξιόπιστου συστήματος ψηφιακής εφαρμογής για τον έλεγχο και την ψηφιοποίηση του εισαγόμενου γάλακτος, που επιτρέπει την καταγραφή και διαφάνεια ολόκληρης της εφοδιαστικής αλυσίδας γάλακτος.
Καθεστώς ενίσχυσης	Η υλοποίηση σχετικών υποδομών αποτελεί 100% δημόσια δαπάνη.
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	SO030, T3002 Συνεργασίες φορέων - επιχειρήσεων - ερευνητικών ιδρυμάτων (αριθμός)
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ■ Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός - ΔΗΜΗΤΡΑ

Πίνακας 4-4: Άξονας Προτεραιότητας 4 - Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ4: Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Έξυπνη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ4: Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα
Κατηγορίες Δράσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ■ Οι συλλογές ποικιλιών αποτελούν πολύτιμη πηγή γενετικού υλικού το οποίο δύναται να αξιοποιηθεί από φορείς του ΥΠΑΑΤ ή Ιδρύματα αγροτικής έρευνας και Πανεπιστήμια για την δημιουργία νέων, γηγενών ποικιλιών
Καθεστώς ενίσχυσης	Δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	SO013 Περιοχές ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα (αριθμός)
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ■ Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός - ΔΗΜΗΤΡΑ

Πίνακας 4-5: Άξονας Προτεραιότητας 5 - Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 5: Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Πράσινη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
Κατηγορίες Δράσεων	Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	Η μελέτη και κατασκευή υποδομών εγγείων βελτιώσεων με ιδιαίτερη έμφαση στα αρδευτικά έργα, διασφαλίζει μείωση του κόστους εισροής του νερού στη γεωργία, αύξηση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων και τελικά βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα.
Καθεστώς ενίσχυσης	Η χρηματοδότηση εγχειροβελτιωτικών έργων δεν αφορά σε κρατικές ενισχύσεις. Η υλοποίηση συλλογικών αρδευτικών έργων αποτελεί 100% δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	Δ.Ε 5.1 Έργα που κατασκευάζονται (αριθμός) Δείκτης εκροής εκτός πίνακα προτεινόμενων, λόγω της ειδικής φύσης των αρδευτικών έργων
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 5: Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων
	<p style="text-align: center;">Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης ■ Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων

Πίνακας 4-6: Άξονας Προτεραιότητας 6 - Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ6: Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Πράσινη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
Κατηγορίες δράσεων	Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	Η μείωση των απωλειών μέσω του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων, η εισαγωγή προηγμένων αρδευτικών συστημάτων και πρακτικών σε επίπεδο εκμετάλλευσης, η αξιοποίηση τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ).
Καθεστώς ενίσχυσης	Η χρηματοδότηση εγχειροβελτιωτικών έργων δεν αφορά σε κρατικές ενισχύσεις. Η υλοποίηση συλλογικών αρδευτικών έργων αποτελεί 100% δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	<p>Δ.Ε 6.1 Εκτάσεις που βελτιώνονται ή / και μετατρέπονται από ξηρικές σε αρδευόμενες (εκτάρια ha)</p> <p>Δείκτης εκροής εκτός πίνακα προτεινόμενων λόγω της ειδικής φύσης των αρδευτικών έργων και του αποτελέσματος που προκύπτει από αυτά.</p>
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων ■ Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης ■ Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων

Πίνακας 4-7: Άξονας Προτεραιότητας 7 - Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 7: Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Πράσινη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
Κατηγορίες δράσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Εγχειοβελτιωτικά έργα ■ Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η ορθολογική χρήση του νερού στη γεωργία μέσω της κατασκευής συλλογικών εγχειοβελτιωτικών έργων (όπως αρδευτικά δίκτυα και ταμιευτήρες), η αξιοποίηση των επιφανειακών απορροών κ.α ■ Η γεωργία ακριβείας αποτελεί μια νέα τάση στον πρωτογενή τομέα που διαχειρίζεται την τεχνολογία με τον πλέον βέλτιστο τρόπο για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των εισροών και την ταυτόχρονη μεγιστοποίηση της απόδοσης και ποιότητας των καλλιεργειών
Καθεστώς ενίσχυσης	Δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	<p>Δ.Ε 7.1 Αποταμιευόμενο νερό (κυβικά μέτρα m³)</p> <p>Δείκτης εκροής εκτός πίνακα προτεινόμενων, λόγω της ειδικής φύσης των εγχειοβελτιωτικών έργων</p> <p>CO23 Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης (εκτάρια ha)</p>
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων → Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης → Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων → Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός - ΔΗΜΗΤΡΑ

Πίνακας 4-8: Άξονας Προτεραιότητας 8 - Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 8: Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Εξωστρέφεια
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
Κατηγορίες Δράσεων	Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<p>Αποτελεί κεφαλαιώδους σημασία για την ελληνική γεωργία η αξιοποίηση του γενετικού υλικού των γηγενών ποικιλιών, διότι δύναται να συμβάλει στην υποστήριξη δράσεων που σχετίζονται με την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ ή ΠΓΕ.</p> <p>Αξιοποίηση της Τράπεζας Γενετικού Υλικού και του Βοτανικού Κήπου Κρουσίων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.</p> <p>Αξιοποίηση των συλλογών γενετικού υλικού καλλιεργούμενων ειδών (φυτά μεγάλης καλλιέργειας, δενδρώδη, κηπευτικά, αμπέλι και αρωματικά φυτά) των δομών του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.</p> <p>Δημιουργία νέων ποικιλιών και την εγγραφή αυτών στον εθνικό κατάλογο καλλιεργούμενων ειδών καθώς και η απόκτηση δικαιωμάτων διαχείρισης ποικιλιών (Loyalties)</p> <p>Παραγωγή «προβασικού» υλικού για τις ποικιλίες καλλιεργούμενων ειδών του Μητρώου ποικιλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p>
Καθεστώς ενίσχυσης	Κρατική δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκρών	6602 Εργαλεία προώθησης της εξωστρέφειας ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας (αριθμός)
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ■ Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός - ΔΗΜΗΤΡΑ

Πίνακας 4-9: Άξονας Προτεραιότητας 9 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 9 : Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Πράσινη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ 3 : Αναβάθμιση υποδομών- Αξία στην ακίνητη περιουσία
Κατηγορίες Δράσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων - Αντιμετώπιση επιζωτιών ■ Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων - Έλεγχος φυτουγείας
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η συμμόρφωση της χώρας στην ενωσιακή νομοθεσία, σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις για την υγεία των ζώων, προϋποθέτει την άμεση εφαρμογή σχεδίων έκτακτης ανάγκης και τη λήψη περιοριστικών μέτρων αποτροπής της διασποράς των λοιμωδών παραγόντων. Στο πλαίσιο αυτό, ο επίσημος εργαστηριακός έλεγχος και η εξαγωγή έγκυρων και έγκαιρων αποτελεσμάτων εργαστηριακής διάγνωσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων. ■ η διατήρηση της αποδοτικότητας των εργαστηριακών ελέγχων φυτουγείας μέσω της δυνατότητας εκσυγχρονισμού του απαραίτητου εξοπλισμού και η ενίσχυση των θερμοκηπιακών υποδομών για τη διενέργεια των βιολογικών δοκιμών όπου απαιτείται, αποτελούν εχέγγυα για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων διαχείρισης του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας, καθώς και για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των φυτικών προϊόντων και της εξωστρέφειας της εθνικής πρωτογενούς παραγωγής, καθιστώντας σαφή την ανάγκη εθνικής στήριξης για την υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης.
Καθεστώς ενίσχυσης	Δημόσια δαπάνη
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	101 Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται (αριθμός) 7801 Εξοπλισμός συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη λειτουργιών των δημόσιων φορέων (αριθμός) SO029 Φορείς και οργανισμοί του Δημοσίου και ευρύτερου Δημοσίου τομέα που ενισχύονται (αριθμός) T4204 Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε) (αριθμός)
Δυνητικοί Δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ■ Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ■ Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής ■ Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι)

Πίνακας 4-10: Άξονας Προτεραιότητας 10 - Ενεργειακή απόδοση

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 10: Ενεργειακή απόδοση
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Πράσινη ανάπτυξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ (ΕΑΣ)	ΕΑΣ3: Αναβάθμιση υποδομών- Αξία στην ακίνητη περιουσία
Κατηγορίες Δράσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών ■ Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων ■ Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής ■ Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης	<p>Η βελτίωση της αποδοτικότητας του εργαστηριακού και πειραματικού ελέγχου μέσω της δυνατότητας εκσυγχρονισμού των δομών θα επιτρέψει την έγκυρη και έγκαιρη διάγνωση και αξιολόγηση, με παράλληλη μείωση ανθρώπινων, φυσικών και οικονομικών πόρων, εξασφαλίζοντας τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων φυτικής προέλευσης και ενδυναμώνοντας την εξωστρέφεια της εθνικής μας παραγωγής.</p> <p>Ο νέος Κανονισμός της ΕΕ 2009/1009 με έναρξη εφαρμογής στη χώρα μας, στις 15/7/2022, προβλέπει την ενθάρρυνση της παραγωγής προϊόντων λίπανσης σε μεγάλη κλίμακα, από εγχώριες οργανικές ή δευτερογενείς πρώτες ύλες, σύμφωνα με το πρότυπο της κυκλικής οικονομίας, μέσω της μετατροπής των φυτικών και ζωικών υποπροϊόντων, στερεών και υγρών αποβλήτων σε θρεπτικά στοιχεία για τις καλλιέργειες.</p> <p>Οι Συνοριακοί Σταθμοί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της χώρας μας καταγράφουν σημαντικές ελλείψεις στην υλικοτεχνική τους υποδομή που δεν επιτρέπει την σωστή λειτουργία τους και την αυστηροποίηση των επισήμων ελέγχων φυτοϋγείας όπως αυτοί προβλέπονται στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017(L 95) καθώς και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 (L 317)</p>
Καθεστώς ενίσχυσης	<p>Η χρηματοδότηση υποδομών για την παραγωγή και τον έλεγχο εισροών φυτικής παραγωγής, για την αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων των εργαστηριακών και πειραματικών δομών καθώς και για τις υποδομές των συνοριακών σταθμών φυτοϋγειονομικού ελέγχου δεν αφορά σε κρατικές ενισχύσεις. Η υλοποίηση σχετικών υποδομών αποτελεί 100% δημόσια δαπάνη.</p>

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)/Προτεραιότητα ΕΠΑ	ΑΠ 10: Ενεργειακή απόδοση
Κωδικός / Περιγραφή Δείκτη εκροών	<p>101 Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται (αριθμός)</p> <p>1301 Αριθμός δημόσιων κτιρίων με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης (αριθμός)</p> <p>Δ.Ε 10.1 Αριθμός συνοριακών σταθμών ελέγχου που ενισχύονται (Border Control Posts) (αριθμός)</p> <p>Δείκτης εκροής εκτός πίνακα προτεινόμενων, λόγω του ειδικού ρόλου λειτουργίας των συνοριακών σταθμών</p>
Δυνητικοί δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> ● Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Γενική Διεύθυνση Γεωργίας ■ Δ/ση Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων ■ Δ/ση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαϊών ■ Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής Γενική Διεύθυνση Τροφίμων ■ Δ/ση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης ■ Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας ■ Δ/ση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων Γενική Δ/ση Αποκεντρωμένων Δομών ■ Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής και Αιγαίου ■ Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Ηπείρου και Δυτ. Μακεδονίας ■ Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Κεντρικής Μακεδονίας ■ Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας ■ Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής και Αιγαίου Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής

4.4.2 Συσχέτιση με προτεραιότητες ΕΠΑ – Περιγραφή

Σημαντικό στοιχείο των νέων διαδικασιών προγραμματισμού των εθνικών πόρων του ΠΔΕ είναι η θέσπιση συστήματος δεικτών, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΕΠΑ και των επιμέρους ΤΠΑ και ΠΠΑ.

Οι δείκτες περιλαμβάνουν επιδιωκόμενα αποτελέσματα τα οποία πρέπει να έχουν επιτευχθεί στο τέλος της προγραμματικής περιόδου του ΕΠΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλά από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αφορούν δεσμευτικούς ή ενδεικτικούς στόχους που έχουν τεθεί σε νομοθετικά κείμενα σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, για την επίτευξη των οποίων το ΕΠΑ αποτελεί κομβικό, αλλά όχι το μοναδικό εργαλείο .

Η επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων, που έχουν τεθεί από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΤ, απαιτεί τη συντονισμένη κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων εργαλείων, που

περιλαμβάνουν ενδεικτικά, εκτός από το ΕΠΑ, έργα που χρηματοδοτούνται από τους δημόσιους πόρους των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, νομοθετικές και οργανωτικές παρεμβάσεις στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και ευρύτερα της οικονομίας, αλλά και ιδιωτικές επενδύσεις.

Επομένως, η αξιολόγηση της υλοποίησης του ΤΠΑ δεν θα πρέπει να βασιστεί αποκλειστικά στη σύγκριση της τιμής στόχου με την πραγματική τιμή του δείκτη.

Από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει πως οι Άξονες του Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμβάλουν στην επίτευξη τριών δεικτών του ΕΠΑ στο πλαίσιο των αναπτυξιακών στόχων. Ειδικότερα, της «έξυπνης ανάπτυξης», της «πράσινης ανάπτυξης» και της ενίσχυσης της «εξωστρέφειας».

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Πίνακας 4-11: Δείκτες ανά αναπτυξιακή προτεραιότητα

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ (Δ.Ε)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΑ		
Κωδικός ΑΠ	Κωδικός Δ.Ε	Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI (Digital Economy and Society Index)	Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης	Αύξηση του αριθμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση σε σχέση με το 2019
ΑΠ1	101 Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται	✓	✓	✓
ΑΠ2	7903 Αριθμός ψηφιακών υπηρεσιών που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται	✓		
	00301 Πλήθος ΤΠΕ εφαρμογών που αναπτύσσονται	✓		
ΑΠ3	SO030, T3002 Συνεργασίες φορέων – επιχειρήσεων - ερευνητικών ιδρυμάτων	✓		✓
ΑΠ4	SO013 Περιοχές ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα	✓		✓
ΑΠ5	Δ.Ε 5.1 Έργα που κατασκευάζονται			✓
ΑΠ6	Δ.Ε 6.1 Εκτάσεις που βελτιώνονται ή/και μετατρέπονται από ξηρικές σε αρδευόμενες			✓

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ (Δ.Ε)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΑ		
Κωδικός ΑΠ	Κωδικός Δ.Ε	Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI (Digital Economy and Society Index)	Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης	Αύξηση του αριθμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση σε σχέση με το 2019
ΑΠ7	Δ.Ε 7.1 Αποταμιευόμενο νερό			✓
	CO23 Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης			✓
ΑΠ8	6602 Εργαλεία προώθησης της εξωστρέφειας ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας			✓
ΑΠ9	101 Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται	✓	✓	✓
	7801Εξοπλισμός συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη λειτουργιών των δημόσιων φορέων	✓	✓	✓
ΑΠ10	SO029 Φορείς και οργανισμοί του Δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα που ενισχύονται	✓	✓	✓

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Αναπτυξιακή Προτεραιότητα (ΑΠ)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΚΡΩΝ (Δ.Ε)	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΑ		
Κωδικός ΑΠ	Κωδικός Δ.Ε	Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI (Digital Economy and Society Index)	Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης	Αύξηση του αριθμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση σε σχέση με το 2019
	T4204 Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Ένωση)	✓	✓	✓
	101 Εργαστηριακές υποδομές που ενισχύονται		✓	✓
	1301 Αριθμός δημόσιων κτηρίων με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης		✓	✓
	Δ.Ε 10.1 Αριθμός συνοριακών σταθμών ελέγχου που ενισχύονται (Border Control Posts) (αριθμός)	✓	✓	✓

4.4.3 Τεχνική βοήθεια

Οι ενέργειες της τεχνικής βοήθειας αφορούν σε:

- Προγραμματισμό, σχεδιασμό, προετοιμασία, διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιότητα, εφαρμογή και έλεγχο του Προγράμματος.
- Ενίσχυση της διοικητικής οργάνωσης και της λειτουργίας των Υπηρεσιών συντονισμού, υποστήριξης και διαχείρισης για την υλοποίηση του Προγράμματος.
- Προμήθεια αγαθών, λήψη υπηρεσιών και κάλυψη δαπανών που αποσκοπούν στην ενίσχυση της υλοποίησης των στόχων του Προγράμματος.

Οι Ενδεικτικές δράσεις της τεχνικής βοήθειας του ΤΠΑ είναι οι ακόλουθες:

- Εκπόνηση μελετών, εμπειρογνομосυνών, ερευνών και παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων.
- Δαπάνες που αφορούν στη δημοσιότητα και προβολή των δράσεων.
- Παρακολούθηση της εξέλιξης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
- Υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Διαχείρισης και των δικαιούχων του ΤΠΑ.
- Δαπάνες μετακινήσεων για τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων.
- Οργάνωση εκδηλώσεων και εκπαίδευσης προσωπικού των δομών συντονισμού και διαχείρισης.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης των φορέων υλοποίησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
- Γενικά έξοδα λειτουργίας- Δαπάνες οργάνωσης έργων.

Στο πλαίσιο του Τομεακού Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας δικαιούχοι είναι οι Υπηρεσίες Διαχείρισης του προγράμματος καθώς και οι δυνητικοί δικαιούχοι των ενταγμένων στο Τομεακό Πρόγραμμα δράσεων.

Οι ενέργειες της τεχνικής βοήθειας χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων επενδύσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας καθορίστηκε ως ποσοστό μέχρι το 1% των συνολικών πιστώσεων του Τομεακού Προγράμματος του ΥΠΑΑΤ ήτοι των 28 εκατ. ευρώ και ισούται με 280.000 ευρώ.

Πίνακας 4-12: Οι δείκτες εκρών της τεχνικής βοήθειας του ΤΠΑ

Δείκτης	Μονάδα μέτρησης
12201 Αριθμός μελετών, εμπειρογνομοσυνών και ερευνών	Αριθμός
12105 Δικαιούχοι, φορείς που υποστηρίζονται	Αριθμός

4.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων του ΤΠΑ εκτείνεται σε ολόκληρο το διάστημα εφαρμογής του ΕΠΑ 2021-2025, λόγω της φύσης των έργων (δημόσιοι διαγωνισμοί, αδειοδοτήσεις, απαλλοτριώσεις, κ.α.).

#	Προτεραιότητες ΤΠΑ	2021	2022	2023	2024	2025
ΑΠ01	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα					
ΑΠ02	Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων					
ΑΠ03	Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας					
ΑΠ04	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων					
ΑΠ05	Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων					
ΑΠ06	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων					
ΑΠ07	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.) Εγγειοβελτιωτικά έργα					
	Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου					

#	Προτεραιότητες ΤΠΑ	2021	2022	2023	2024	2025
ΑΠ08	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας					
ΑΠ09	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων - Αντιμετώπιση επιζωτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων- Έλεγχοι φυτογείας					
ΑΠ10	Ενεργειακή απόδοση Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας					
	Τεχνική Βοήθεια					

Πίνακας 4-13: Χρονοδιάγραμμα του έργου

4.6 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Το ΤΠΑ του ΥΠΑΑΤ έχει διαιρεθεί σε δύο Υποπρογράμματα, τα οποία αφορούν στις δύο Γενικές Γραμματείες, όπως αυτές έχουν ορισθεί στο π.δ. 97/2017 (Α' 138) «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αρ. 95189/2020 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3961) ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος δεν δύναται να υπερβαίνει τον εγκεκριμένου του άρθρου 4 της απόφασης, ο οποίος ανέρχεται για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα 28 εκατ. ευρώ.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
 Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
 Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Η κατανομή έχει γίνει ανά Δράση / Άξονα Προτεραιότητας / Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ και αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΕΤΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		2021	2022	2023	2024	2025	
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ							
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2.6 Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	5.000.000,00
	2.8 Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00	255.000,00	10.255.000,00
	2.9 Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά	1.000.000,00	1.000.000,00	500.000,00	250.000,00	250.000,00	3.000.000,00

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΕΤΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		2021	2022	2023	2024	2025	
	δίκτυα, ύδρευση – αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)						
	ΣΥΝΟΛΟ	4.000.000,00	5.000.000,00	4.500.000,00	3.250.000,00	1.505.000,00	18.255.000,00
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	225.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	225.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Α							18.480.000,00
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ							
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.1 Δημιουργία επιλεγμένων ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	282.332,00	154.000,00	77.000,00	0,00	0,00	513.332,00

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΕΤΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		2021	2022	2023	2024	2025	
	1.3 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	60.000	0,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00
	1.5 Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	442.332,00	154.000,00	77.000,00	0,00	0,00	673.332,00
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2.1 Ενεργειακή Απόδοση	1.930.134,00	675.546,00	579.040,00	1.302.840,00	337.774,00	4.825.334,00
	2.4 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	467.134,00	736.633,00	592.900,00	0	0	1.796.667,00
	2.9 Ανάπτυξη υποδομών και προστασία	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΕΤΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		2021	2022	2023	2024	2025	
	περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)						
	ΣΥΝΟΛΟ	3.397.268,00	1.412.179,00	1.171.940,00	1.302.840,00	337.774,00	7.622.001,00
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	5.9 Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	944,667,00	0,00	0,00	0,00	0,00	944.667,00
	ΣΥΝΟΛΟ	944,667,00	0,00	0,00	0,00	0,00	944.667,00
		ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Β					9.240.000,00
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6.2 Τεχνική Βοήθεια	98.000,00	98.000,00	28.000,00	28.000,00	28.000,00	280.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	98.000,00	98.000,00	28.000,00	28.000,00	28.000,00	280.000,00
		ΣΥΝΟΛΟ ΤΠΑ					28.000.000,00

Πίνακας 4-14: Προϋπολογισμός του ΤΠΑ